واکنش

کره‌شمالی: سیا را از روی زمین محو می‌کنیم

کره‌شمالی ضمن درخواست از امریکا برای عذرخواهی به دلیل تلاش برای ترور رهبر این کشور، تهدید کرده است که سازمان اطلاعات مرکزی امریکا (سیا) را نابود خواهد کرد.

به گزارش خبرگزاری رسمی کره‌شمالی، پیونگ یانگ، امریکا و کره جنوبی را به تلاش برای حذف کیم جونگ اون، رهبر کره شمالی و نابودی او متهم کرد و واشنگتن را طراح پشت پرده تروریسم دولتی بد علیه کره‌شمالی خواند که از مجازات رهایی نخواهد یافت. کره‌شمالی تهدید کرده است که وزارت امنیت ملی این کشور، سازمان جاسوسی امریکا و پس از آن سازمان جاسوسی همسایه جنوبی خود را از روی زمین محو و تمام مزدوران دشمن را تا آخرین نفرشان نابود خواهد کرد. وزارت امنیت ملی کره‌شمالی به‌تازگی از تلاش مشترک سازمان سیا و سازمان جاسوسی کره‌جنوبی برای ترور کیم جونگ‌اون با استفاده از یک ماده شیمیایی بیولوژیک سمی خبر داده است. کاخ‌سفید تاکنون از اظهارنظر درباره این بیانیه کره‌شمالی خودداری کرده است. از سوی دیگر، مسئولان محلی در کره جنوبی اعلام کردند که نیروهای امریکایی مستقر در این کشور درصدد تشکیل یگانی برای جمع‌آوری و تحلیل اطلاعات درباره کره شمالی هستند. به گزارش روزنامه رأی‌الیوم، مسئولان محلی کره جنوبی می‌گویند، یگان مذکور تحت فرماندهی تیپ اطلاعات نظامی ۵۰۱ ارتش امریکا خواهد بود که وظیفه آن جمع‌آوری و تحلیل داده‌های اطلاعاتی درباره کره شمالی است. این یگان جدید با عنوان گردان اطلاعات نظامی ۵۲۴ نامگذاری می‌شود. مسئولان کره جنوبی احتمال می‌دهند نیروهای امریکایی بر شخصیت‌های ارشدی که از کره شمالی جدا شده‌اند و شخصیت‌های خارجی که اطلاعاتی درباره کره شمالی دارند و همچنین آژانس اطلاعات مرکزی امریکا برای جمع‌آوری اطلاعات درباره کره‌شمالی تکیه کنند. همچنین روزنامه سوث چاینا مورنینگ پست روز یک‌شنبه نوشت: «روز شنبه صدها نفر از مردم معترض کره جنوبی، جاده منتهی به محل استقرار سامانه دفاع موشکی تاد را مسدود کردند و خواستار برچیده شدن این سامانه شدند.» مردم معترض با نصب پارچه نوشته‌ای اعلام کردند که کره‌ای‌ها از تاد و جنگ نفرت دارند. تاد را متوقف کنید و صلح و آرامش را به ما بازگردانید. نظامی‌گری امریکا در آسیا اقیانوسیه را متوقف کنید.

تنش

تقابل عربستان و امارات در عدن

بن بست در عملیات نظامی ائتلاف سعودی علیه انصارالله باعث شده تا اختلاف‌های زیر پوستی امارات متحده عربی و عربستان در بندر جنوبی عدن بیش از پیش علنی شود.

به گزارش الوقت، هفته گذشته عبدربه منصور هادی رئیس‌جمهور مستعفی یمن و تحت حمایت عربستان سعودی دستور برکناری عیدروس الزبیدی فرماندار عدن و مورد حمایت امارات را صادر کرد. اما طرفداران جدایی جنوب یمن با برگزاری تظاهراتی ضمن به چالش کشیدن دستور هادی، الزبیدی را به عنوان رهبر سیاسی و ملی خود اعلام کردند. اختلاف‌های اخیر امارات و هادی پس از آن شدت گرفت که امارات در ۲۲ آوریل کنفرانس حضرموت را برگزار کرد. این کنفرانس توسط بن بریک فرماندار حضرموت که رابطه نزدیکی با ابوظبی دارد برگزار شد. در این کنفرانس از دولت هادی خواسته شده حضرموت را به عنوان یک منطقه مستقل اعلام کند. بر اساس گزارش‌ها در سند نهایی کنفرانس تأکید شده حضرموتی‌ها اگر به این نتیجه برسند که اتحاد منافع آنها را تأمین نمی‌کند، می‌توانند از آن خارج شوند. شخصیت‌ها و رهبران قبایل نزدیک به عربستان سعودی رسماً اعلام کردند در کنفرانس حضرموت شرکت نخواهند کرد و ریاض هم از اظهار نظر رسمی درباره این کنفرانس خودداری کرده بود که نشان دهنده عمق اختلاف امارات و عربستان درباره آینده یمن است. در واقع پس از این کنفرانس بود که هادی از ریاض دستور برکناری فرماندار عدن و عده‌ای دیگر از مقامات محلی وابسته به امارات را صادر کرد؛ اقدامی که با واکنش تند مقامات اماراتی مواجه شد. ضاحی خلفان معاون رئیس پلیس در توئیتی نوشت: «برکنار کردن هادی خواسته خلیج، عرب و بین‌المللی است.» در همین حال، پایگاه خبری میدل ایست‌ای به نقل از منابع خود گزارش داد که منصور هادی، محمد بن زاید ولیعهد ابوظبی و فرمانده نیروهای اماراتی را اشغالگر توصیف کرده است. بر اساس این گزارش اختلاف بین این دو نفر زمانی رخ داد که هادی به ابوظبی رفت تا درباره اینکه چه کسی فرودگاه عدن را در کنترل داشته باشد، گفت‌وگو کند. این فرودگاه نقش مهمی در کمک رسانی و پشتیبانی از نیروهای اماراتی و همچنین طرفداران هادی دارد. بعضی از تحلیلگران معتقدند از آنجا که هیچ چشم‌انداز مشخصی برای پایان جنگ در یمن وجود ندارد امارات استراتژی خود را متمرکز جنوب کرده تا حداقل بتواند به بخشی از خواسته‌ها و اهداف خود در یمن دست پیدا کند؛ مسئله‌ای که باعث نگرانی جدی عربستان سعودی شده است چرا که نگران است پس از گذشت ۲۶ ماه از جنگ نه تنها چیزی در شمال به دست نیاورد بلکه جنوب این کشور را نیز خارج از کنترل خود ببیند. ادامه این روند باعث شده تا اختلاف بین دو متحد در یمن در مسیر فروپاشی قرار بگیرد و به همین دلیل تحولات چند روز آتی در عدن از اهمیت زیادی دارد، همانطور که سفیر آلمان در توئیتی نوشته، «همه چشم‌ها به عدن دوخته شده است.»

رویکرد

وعده کوربین برای تغییر برگزیت به نفع اکثریت

رهبر حزب کارگر انگلیس به رأی‌دهندگان این کشور تأکید کرد در صورت پیروزی در انتخابات سراسری زودهنگام ماه آینده میلادی توافق برگزیتی (خروج انگلیس از اتحادیه اروپا) که به نفع اکثریت و نه اقلیت باشد را منعقد خواهد کرد.

به گزارش ایسنا، جرمی کوربین، اصلی‌ترین حزب مخالف دولت این کشور با کنایه به ترزا می، نخست وزیر انگلیس گفت: دولت حزب کارگر در جریان مذاکرات برگزیت اروپا را تهدید نخواهد کرد. او در یک تجمع در منطقه «وست میدلندز» گفت: ما بر سر برگزیتی مذاکره خواهیم کرد که برای همه و برای اکثریت مفید باشد نه برای اقلیت و تعداد معدود. ما اروپا را در مسیر رسیدن به برگزیت تهدید نخواهیم کرد. او خاطر نشان کرد: در این کمپین انتخاباتی ما یک پیشنهاد و طرح برای انگلیس ارائه خواهیم کرد که مبنی بر مقابله با بی‌عدالتی و نابرابری باشد و در راستای دستیابی به نظام بهداشت و درمان مناسب، نظام آموزشی با بودجه کافی، نظام خدمات اجتماعی درست و سیاست مسکن تضمین کننده خانه برای همه باشند. این در حالی است که ترزا می بروکسل را متهم به اعمال نفوذ در انتخابات انگلیس و افزایش تنش با کشورش کرده و از رأی‌دهندگان انگلیسی خواسته یک اکثریت بزرگ‌تر در پارلمان به او بدهند تا قدرتش در مذاکرات افزایش پیدا کند.

خبر

انتقاد پاپ از نام «مادر بمب‌ها»

رهبر کاتولیک‌های جهان از نامگذاری بزرگ‌ترین بمب غیراتمی امریکا تحت عنوان «مادر همه بمب‌ها» به شدت انتقاد کرده است.

پاپ روز یک‌شنبه گفت که از شنیدن این نامگذاری «شرمگین» شده است. مادر موجودی است که زندگی و حیات می‌بخشد اما این بمب فقط می‌کشد و می‌میراند. واقعاً چرا؟ سخنان انتقادی پاپ فرانسیس در حالی عنوان می‌شود که قرار است دونالد ترامپ، رئیس‌جمهور امریکا به زودی و در جریان نخستین سفر خارجی خود پس از سفر به عربستان و اسرائیل به واتیکان برود و احتمالاً با رهبر کاتولیک‌های جهان دیدار کند. پاپ فرانسیس پیش‌تر هم از شعار احداث دیوار میان امریکا و مکزیک انتقاد کرده بود.

روسیه اعلام کرد

آرامش نسبی سوریه زیر چتر توافق سه‌جانبه

گزارش یک

امروز سومین روزی است که اجرای مناطق امن بر اساس توافق آستانه در سوریه اجرا می‌شود که با موفقیت نسبی همراه بوده و گزارش‌ها حاکی از آن است که در این مناطق خشونت‌ها به صورت قابل توجهی کاهش یافته است، هر چند به دلیل شرایط پیچیده داخلی، منطقه‌ای و بین‌المللی بحران سوریه، ناظران هر لحظه احتمال نقض این توافق را می‌دهند.

وزارت دفاع روسیه روز یک شنبه اعلام کرد اجرای آتش‌بس در مناطق کاهش تنش در سوریه با موفقیت همراه بوده و ثبات را به این مناطق آورده است. منابع نزدیک به مخالفان نیز تأیید کردند با اجرایی شدن توافق آستانه خشونت‌ها در مناطق مورد توافق کاهش یافته است. رامی عبد الرحمان، رئیس گروه موسوم به «دیده‌بان حقوق بشر سوریه» اعلام کرد که خشونت‌ها در مناطق مذکور به چند درگیری و بمباران در استان حماه، دمشق و حلب محدود شد. تفاهمنامه مربوط به ایجاد چهار منطقه امن در سوریه توسط سه کشور «ضامن صلح» روسیه، ایران و ترکیه، در جریان دور اخیر مذاکرات بین سوری‌ها در آستانه به امضای طرفین رسیده و از نیمه شب ششم ماه مه به اجرا گذاشته شد. مناطق کاهش تنش در استان‌های ادلب و بخش‌هایی از استان‌های لاذقیه، حماه و حلب که تحت کنترل گروه‌های مسلح مخالف قرار دارند، مناطق شمالی استان حمص، شرق منطقه گوتا و مناطق جنوبی سوریه در مجاورت کشور اردن تعیین شده‌اند. با توجه به سرنوشت توافق‌های قبلی و همچنین تعداد زیاد بازیگران دخیل در جنگ سوریه ناظران نسبت به موفقیت توافق جدید با احتیاط حرف می‌زنند. روسیه تلاش‌های دیپلماتیک زیادی را به کار گرفته تا حامیان خارجی گروه‌های مسلح را متقاعد کند نسبت به توافق آستانه و کاهش خشونت‌ها در سوریه رویکرد سازنده‌ای در پیش بگیرند. امریکایی‌ها پیام‌های متفاوتی ارسال کرده‌اند در حالی که وزارت خارجه این کشور با صدور بیانیه‌ای از توافق آستانه حمایت کرد اما بعداً مقامات این کشور اعلام کردند تفسیر روسیه را از این توافق قبول ندارند. مسکو اعلام کرد با اجرایی شدن توافق آستانه پرواز هواپیماهای نظامی به‌ویژه جنگنده‌های امریکایی در حریم هوایی مناطق مورد نظر ممنوع است. ریابکوف در واکنش به ادعای پنتاگون درباره بی‌خبری از اطلاعات مرتبط با ممنوعیت پرواز جنگنده‌های امریکایی در مناطق کاهش تنش در سوریه گفت: امریکا تمامی اطلاعات مرتبط با این موضوع را دارد. «سرگئی ریابکوف» معاون وزیر خارجه روسیه در مصاحبه‌ای با خبرگزاری اسپوتنیک اعلام کرد که روسیه و سایر کشورهای متعهد به توافقنامه مناطق کاهش تنش در سوریه تمامی اطلاعات مربوط به آن را در اختیار امریکا قرار داده‌اند. اظهارات «سرگئی ریابکوف» در واکنش به سخنان روز گذشته «جِف دِیویس» سخنگوی وزارت دفاع امریکا (پنتاگون) است که مدعی شده بود ارتش روسیه اطلاعات مرتبط با ممنوعیت پروازهای جنگنده‌های امریکایی در مناطق کاهش تنش در غرب سوریه را در اختیار پنتاگون قرار نداده است!

اما به نظر می‌رسد آلمان رویکرد مثبتی در رابطه با این توافق اتخاذ کرده است. وزارت امور خارجه آلمان با صدور بیانیه‌ای از توافق ایران، روسیه و ترکیه برای ایجاد مناطق کاهش تنش در سوریه استقبال کرد و آن را اولین گام برای برقراری موفقیت‌آمیز آتش‌بس در سراسر سوریه برشمرد. وزارت امور خارجه آلمان آورده است: «اگر در روزها و هفته‌های آینده تلاش‌ها برای توقف جنگ در چهار منطقه سوریه که به شدت درگیر جنگ هستند به موفقیت بینجامد، این اتفاق یک پیام مهم را منتقل خواهد کرد، هر چند این امر تنها می‌تواند اولین گام در جهت برقراری موفقیت‌آمیز آتش‌بس در تمام سوریه باشد.» پوتین قبل از نشست آستانه در شهر سوچی با آنگلا مرکل صدر اعظم آلمان دیدار و درباره طرح جدید روسیه برای سوریه گفت‌وگو کرد. در همین حال، معاون نخست وزیر ترکیه در سخنانی گفت که ایجاد منطقه عاری از درگیری در سوریه نتیجه نشست نمایندگان آنکارا، مسکو و تهران در نشست آستانه است. نعمان کورتولموش، معاون نخست وزیر ترکیه گفت: دستیابی به توافق بر سر ایجاد منطقه عاری از درگیری در سوریه در یک لحظه اتفاق نیفتاده بلکه نتیجه نشست آستانه است که با مشارکت کشورهای ترکیه، روسیه و ایران برگزار شد.

خبر

در سفر به کابل

ظریف: تروریست خوب و بد نداریم

همزمان با سیاست دولت جدید امریکا برای تقویت حضور نظامی در افغانستان، وزیر امور خارجه ایران در سفری یک روزه به افغانستان رفت؛ جایی که او با رئیس‌جمهور، وزیر خارجه و دیگر مقام‌های ارشد افغان ملاقات کرد. محمد جواد ظریف در کابل تأکید کرده که نمی‌توان بین تروریسم خوب و تروریسم بد تفکیک قائل شد. یورو نیوز گزارش کرد که ظریف در پایتخت افغانستان از ارتقای روابط دوجانبه دو کشور به روابط استراتژیک سخن گفته است.

افغانستان هفته‌ها و ماه‌های حساسی را سپری می‌کند. گلبدین حکمتیار، رهبر حزب اسلامی افغانستان به طور رسمی به روند سیاسی ملحق شده، دولت دونالد ترامپ قصد دارد نیروهای خود را در افغانستان تقویت کند و همزمان سیاست خارجی روسیه برای اولین بار طی دو دهه گذشته، از طریق مذاکره مستقیم با طالبان درگیر مسئله افغانستان شده است. در چنین شرایطی، محمد جواد ظریف به فاصله کوتاهی بعد از حمله تروریست‌ها به مرزبانان ایران در جنوب شرق به پاکستان رفت و بعد از آن، برای دومین بار بعد از توافق هسته‌ای با ۵+۱، برای ملاقات با مقام‌های افغان راهی کابل شد؛ سفری که برخی ناظران می‌گویند باید خیلی زودتر از اینها انجام می‌شد. در حالی که سفر اول ظریف بخشی از دیپلماسی گسترده‌تر منطقه ایران به افغانستان بود سفر دیروز او به کابل که بعد از سفر به پاکستان انجام شد، چارچوب منطقه‌ای مشخص‌تر دیپلماسی با همسایگان شرقی ایران است. محمدجواد ظریف پس از دیدار

با «صلاح الدین ربانی» وزیر امور خارجه افغانستان محمد حنیف اتمر مشاور امنیت ملی افغانستان و همچنین عبدالله عبدالله رئیس اجرایی، به ملاقات «محمد اشرف غنی» رئیس‌جمهور افغانستان رفت. این دیدار در کاخ ریاست جمهوری افغانستان و بدون حضور خبرنگاران و رسانه‌های گروهی، پشت درهای بسته برگزار شد و گزارشی در خصوص محتوای آن منتشر نشده است. محمدجواد ظریف عصر روز یک‌شنبه در آخرین مقصد از سفرش به کابل با حامد کرزی، رئیس‌جمهور پیشین افغانستان نیز ملاقات کرد؛ کسی که طی ماه‌های اخیر، انتقادات او به امریکایی‌ها تشدید شده و از تقویت نقش‌آفرینی ایران در افغانستان حمایت می‌کند. کرزی همین دیروز در تازه‌ترین موضع‌گیری خود، داعش را محصول امریکا خواند. وزیر خارجه جمهوری اسلامی ایران در نشست خبری با همتای افغان خود با محکوم کردن حملات تروریستی علیه مردم افغانستان، بر مبارزه بدون تمایز میان گروه‌های تروریستی و همکاری در این زمینه تأکید کرد و گفت: «ما تروریست خوب و بد نداریم و کشورها باید در همکاری با یکدیگر با گروه‌های تروریستی مبارزه کنند و مرزهای کشورها بیش از پیش امن شود.» ظریف گفت تحرکاتی در منطقه صورت می‌گیرد که به نفع هیچ کشوری نخواهد بود و این ترور، خشونت و افراط محدود به این منطقه نخواهد بود و دامنگیر کسانی خواهد شد که به آن دامن زده‌اند و با اقداماتشان باعث ترویج خشونت و گسترش افراط‌گرایی در منطقه ما شده‌اند.

مسئله اختلاف مرزی بر سر رود هیرمند، یکی از محورهای مهم سفر ظریف به افغانستان بود. وزیر امور خارجه در ملاقات با همتای افغان خود بر لزوم همکاری و به نتیجه رسیدن موضوع آب تأکید و حل این مشکل را به نفع محیط زیست دو کشور خواند. وی همچنین مبارزه با قاچاق انسان، ترور، تروریسم و مواد مخدر از طریق پول‌های کثیف را حوزه‌های مهم همکاری دو کشور برشمرد و گفت: به مردم افغانستان وعده می‌دهم در تمام عرصه‌های بین‌الملل همراه آنها باشیم. خوشحالیم که در شکل‌گیری افغانستان جدید نقش داشتیم و در آینده این کشور نیز در کنار مردم و دولت افغانستان خواهیم بود.

گزارش ۲

اروپا در فکر مذاکره با حماس «میانه‌رو»

سیگنال چرخش اخیر مواضع جنبش حماس و روشن‌تر شدن نشانه‌های تقویت جریان سازشگر در مقابل جریان مقاومت دوست این جنبش به اروپا رسیده است و حالا شورای روابط خارجی اتحادیه اروپا برای تقویت این سیگنال سازشگرایانه از کشورهای اروپایی خواست فرصت را مغتنم شمارند و با آنچه «میانه‌رو»های جنبش حماس نامیده است، وارد گفت‌وگو شوند.

پایگاه اینترنتی شورای روابط خارجی اتحادیه اروپایی با انتشار مقاله‌ای به اتحادیه اروپا توصیه کرد که باید از خط مشی سیاسی تازه حماس استقبال کند و با استفاده از فرصتی که پیش آمده با میانه‌روهای جنبش وارد گفت‌وگو شود. روز چهارشنبه جنبش حماس با انتشار سند راهبردی سیاست‌های خود که از پذیرش مرزهای ۱۹۶۷ برای فلسطین و در واقع به رسمیت شناختن اسرائیل حکایت داشت، نشان داد در مسیر جنبش فتح برای سازش گام بر می‌دارد. در همین حال پایگاه اینترنتی شورای روابط خارجی اتحادیه اروپا با اشاره به استقبال برخی در درون بدنه تشکیلات خودگردان، اسرائیل و دیگر کشورها از سقوط حاکمیت حماس نوشت: باید توجه داشت جایگزین حماس تشکیلات خودگردان نخواهد بود بلکه به پیدایش نیروهای تندروتری ختم خواهد شد. در شرایطی که چشم‌انداز بسیار مبهمی پیش روی اجرایی شدن راه حل دو کشور قرار دارد، پیشرفت در برقراری وحدت سیاسی در فلسطین حوزه‌ای است که بازیگران بین‌المللی می‌توانند پیشرفت قابل ملاحظه‌ای به‌دست آورند.

ناخرسندی جهاد از سند حماس

زیاد نخاله، معاون دبیرکل جنبش جهاد اسلامی اعلام کرد که جنبش جهاد نسبت به آنچه در سند سیاسی حماس مطرح شده است، احساس خوشایندی ندارد. به گزارش ایسنا، به نقل از روزنامه فرامنطقه‌ای الشرق الاوسط، وی گفت که این سند نشانگر تحول در مواضع حماس است، اما این رویکرد حماس به بن‌بست منتهی می‌شود. زیاد نخاله سند حماس را «غیرواقع‌بینانه» توصیف کرد و گفت: جهاد مواضع همسویی با بسیاری از بندهای مطرح شده در این سند از جمله تأکید بر اینکه فلسطین وطن مردم فلسطین است و عدم به رسمیت شناختن اسرائیل و تأکید بر حق بازگشت و ماندن بر سر گزینه مقاومت و سلاح آن دارد اما جهاد از این مسئله استقبال نمی‌کند و حماس تشکیل کشور فلسطین در مرزهای ۱۹۶۷ را پذیرفته است. وی گفت که این امر به اصول فلسطینی‌ها لطمه وارد کرده و مجدداً مسیر نامعلومی را ایجاد می‌کند که برنامه‌های مرحله‌ای سازمان آزادی‌بخش فلسطین (ساف) در مسیر آن قرار گرفت. زیاد نخاله نکته طرح شده در بند ۲۰ مبنی بر اینکه پذیرش کشور فلسطین در مرزهای ۶۷ بر اساس توافق ملی صورت گرفته است را رد کرد و گفت: این ساختاری ناموفق است و بیانگر واقعیت نیست. معاون دبیرکل جهاد اسلامی خاطرنشان کرد: پذیرش کشور در مرزهای چهارم ژوئن به عنوان مرزهای کشور فلسطین به منزله این است که اسرائیل به صورت ضمنی به رسمیت شناخته شده است؛ اسرائیلی که ۸۰ درصد از اراضی فلسطین را تصرف کرده است و این بدین معناست که ما در مقابل راهکار تشکیل دو کشور هستیم که سازمان آزادی‌بخش آن را پذیرفت اما اسرائیل اجرای آن را قبول نکرد. چه معنی می‌دهد که این سند برخاسته از توافق ملی باشد، آیا کسانی چون جهاد و دیگران که مخالف راهکار تشکیل دو کشور هستند، ملی نیستند. به همین دلیل می‌گوییم که این سند ناموفق بوده است و به احساسات نیروهای جبهه مقاومت لطمه وارد می‌کند و ما می‌گوییم که این سند بیانگر واقعیت نیست چرا که حماس می‌گوید که برنامه‌هایش متفاوت از برنامه‌های فتح است اما حماس همان رویکرد فتح را در خصوص راهکار تشکیل دو کشور اتخاذ می‌کند و از توافق حرف می‌زند. زیاد نخاله تصریح کرد: سند حماس در زمانی مناسب مطرح نشد و این سند راه را مقابل هرگونه بازنگری سیاسی فلسطینی‌ها در روند سازش و در پیش گرفتن استراتژی جدیدی بر مبنای برنامه‌های مقاومت و آزادسازی می‌بندد. این در حالی است که اسماعیل رضوان از رهبران جنبش حماس گفت: تدوین سند سیاسی حماس از سال‌ها قبل آغاز شده بود. وی افزود: سند سیاسی جدید حماس بر گزینه مقاومت تأکید دارد و صحبت از مرزهای ۶۷ در چارچوب توافق مطرح شده است.

نگاه

سیدعباس حسینی

ایران در مسیر نقش‌آفرینی امنیتی در افغانستان؟

محمدجواد ظریف، وزیر امور خارجه در یک سفر مهم منطقه‌ای، پس از سفر به پاکستان، به افغانستان و کابل سفر کرده است. قرار بود این سفر در زمستان سال گذشته صورت بگیرد، اما بنابر دلایلی به تعویق افتاد و سرانجام روز یک‌شنبه انجام شد. این در حالی است که افغانستان در طول دو سال اخیر، بستر تحولات جدی سیاسی و امنیتی بوده است، اما به نظر می‌رسد برخلاف نگرانی‌های جدی که نسبت به تأثیرگذاری این تحولات دارد، از این صحنه دور بوده و تنها به همکاری‌های منطقه‌ای اقتصادی در محور بندر چابهار بسنده کرده است. پس از روی کار آمدن حکومت وحدت ملی در افغانستان با میانجیگری جان کری، وزیر امور خارجه پیشین امریکا، نوع نگاه محمداشرف غنی، رئیس‌جمهور این کشور به ایران، چندان مناسب به نظر نمی‌رسد. این نوع نگاه از یک سو وابسته به نوع شخصیت آقای غنی و از سوی دیگر، به تأثیرگذاری امریکا بر سیاست خارجی این حکومت باز می‌گردد. حکومت وحدت ملی افغانستان، برخلاف رابطه سرد و توأم با تنشی که حامد کرزی، رئیس‌جمهور پیشین با امریکا و همپیمانان این کشور در ناتو داشت، این روابط را احیا کرد. غنی با گفت‌وگوهای متعددی که با مقام‌های امریکایی به خصوص باراک اوباما، رئیس‌جمهور پیشین امریکا داشت و به خصوص سفری که به ایالات متحده انجام داد، ابتدا توافقنامه امنیتی را که حامد کرزی از امضای آن خودداری کرده بود، امضا کرد و سپس تغییری جدی در ماهیت سیاست امریکا نسبت به افغانستان، از گزینه صفر یا خروج کامل به برگشت مجدد نیروها و نقش مجدد نظامی امریکا در این کشور، ایجاد کرد. این در حالی است که در سال پایانی حکومت حامد کرزی، افغانستان و ایران روی یک سند همکاری‌های راهبردی کار کرده و آن را نهایی کرده بودند، اما طی مراحل پایانی و امضای آن به حکومت وحدت ملی و ریاست جمهوری اشرف غنی ماند. گفته می‌شد که رئیس‌جمهور افغانستان در اولین سفر خود به تهران، این سند همکاری‌های راهبردی را امضا خواهد کرد، اما ابتدا به کار بیشتر و آینده موکول شد و امروز نیز به فراموشی سپرده شده است. در طول بیش از دو سال گذشته، حکومت افغانستان کمتر علاقه‌ای به توسعه روابط سیاسی و امنیتی با ایران داشته، اما گسترش روابط اقتصادی و همکاری‌های منطقه‌ای را در محور و اولویت سیاست خارجی خود قرار داده است. بر این اساس، از یک طرف در بعد سیاسی و امنیتی شاهد روابط چندان گرمی نبوده‌ایم، اما در بحث اقتصادی، پس از امضای توافقنامه سه جانبه بندر چابهار میان رؤسای جمهور ایران و افغانستان و نخست وزیر هند و همچنین مشکلات اقتصادی که افغانستان با پاکستان دارد، ایران در سال ۱۳۹۵، به بزرگ‌ترین شریک تجاری افغانستان تبدیل شده است.

جدای از این مسائل، سفر وزیر امور خارجه به افغانستان، در بستر تحولات تازه منطقه‌ای و به خصوص پیرامون مسئله این کشور صورت می‌گیرد و شاید بتوان گفت کمی با تأخیر نیز صورت گرفته است. حضور و فعالیت شک‌برانگیز داعش در افغانستان از سال ۲۰۱۵ به این سو، با توجه به فاصله بزرگ جغرافیایی که با سوریه و عراق دارد، نگرانی‌های گسترده داخلی و منطقه‌ای را به دنبال داشته است. اولین نشانه‌های ظهور داعش در افغانستان در غرب این کشور و در نزدیکی مرزهای ایران بود که مجال گسترش نیافت و حالا در شمال افغانستان و همسایگی مرزهای کشورهای آسیای مرکزی و فراتر از آن روسیه. روسیه نسبت به این تحرکات بارها اظهار نگرانی کرده و دست امریکا را در پشت پرده جابه‌جایی داعش در مناطق شمالی افغانستان می‌داند. این نگرانی‌ها سبب شد تا روسیه پس از موفقیت سیاست خارجی خود در قبال سوریه، مسئله افغانستان را به عنوان یک اولویت دیگر سیاست خارجی خود مطرح کند. در این محور، در شرایطی که حکومت افغانستان به نگرانی‌های روسیه پاسخ قانع کننده‌ای نداد، روسیه تماس‌هایی را با رهبری طالبان و همچنین طالبان محلی در شمال افغانستان برقرار کرد. در کنار آن، روسیه یک ابتکار عمل منطقه‌ای را با حضور چین، پاکستان و حالا ایران و هند، پیرامون مسئله افغانستان به راه انداخته است تا در شرایطی که سیاست‌های امریکا در این کشور، گنگ و مبهم و همچنین به گونه‌ای ناکام پیش می‌رود، زمینه‌های تأمین صلح و ثبات در افغانستان جست‌وجو شود. اما آیا ایران همانند نقش خود در سوریه، می‌تواند بار دیگر یک نقش جدی در روند تحولات افغانستان بازی کند؟ آیا این دو کشور می‌توانند ابتکار عمل در صحنه تحولات افغانستان را در دست بگیرند؟ با توجه به اینکه حکومت افغانستان متوجه شده بدون همکاری‌های سیاسی کشورهای منطقه نمی‌تواند به تنهایی و با اتکا به امریکا پیش برود، ایران نیز همانند روسیه می‌تواند به یک مهره فعال و سازنده در این کشور مبدل شود. اما آیا با توجه به اهمیت مسئله افغانستان و تأثیر بی‌ثباتی‌های این کشور، به خصوص مسئله تروریسم و مواد مخدر، به همان اندازه این کشور در سیاست خارجی ایران، مهم و برجسته بوده است؟ سفر ظریف به کابل می‌تواند آغازی برای اصلاح مسیر گذشته و ایفای یک نقش مهم و اساسی در کنار روسیه، در صحنه تحولات افغانستان باشد.

اخبار کوتاه

صدور حکم آیت‌الله عیسی قاسم به ۳۱ اردیبهشت موکول شد

دادگاه بحرین چهارمین بار متوالی صدور حکم علیه آیت‌الله عیسی قاسم، رهبر معنوی انقلاب این کشور را به علت فشار افکار عمومی به تعویق انداخت. شعبه ۴ دادگاه بحرین در جلسه روز یک‌شنبه خود اعلام کرد که قرائت حکم آیت‌الله عیسی قاسم به ۳۱ اردیبهشت موکول شد. منابع خبری گزارش دادند که نیروهای امنیتی بحرین در سراسر این کشور به حالت آماده‌باش درآمده‌اند. همچنین مردم بحرین روز یک‌شنبه در منطقه الدراز محل سکونت آیت‌الله عیسی قاسم به نشانه دفاع از وی تا پای جان تظاهرات کردند.

روسیه: امریکا حمله اتمی کند «دست مرگ» گریبانش را می‌گیرد

عضو کمیته مرکزی حزب کمونیست روسیه تهدید کرد، اگر واشنگتن حمله‌ای اتمی علیه روسیه انجام دهد، پاسخ کوبنده‌ای خواهیم داد. پیتر رومانف روز یک‌شنبه گفت: «در نشستی غیرعلنی که در دوره اتحاد جماهیر شوروی حضور داشتم، درباره طرح سیستم «دست مرگ» بحث و گفت‌وگو شد و بیان شد که اگر حمله‌ای پیشگیرانه علیه ما انجام شود، سیستم «دست مرگ» موشک‌هایی را شلیک خواهد کرد که امریکا را هدف قرار دهد و ما امروز این سیستم را در اختیار داریم.» رومانف گفت: «امریکا اطلاعات کاملی از قدرت نظامی ویژه سامانه «دست مرگ» روسیه دارد. امریکایی‌ها مردمی واقع‌گرا هستند، آنها از ما می‌ترسند، اگر این مسئله صحت نداشت، آنها مدت‌ها قبل جنگی را علیه ما آغاز کرده بودند.»

عربستان ۱۶ نفر را به اتهام همکاری با گولن به ترکیه تحویل داد

مسئولان عربستانی ۱۶ نفر را به اتهام حمایت مالی از سازمان فتح‌الله گولن بازداشت کرده و تحویل ترکیه دادند. منابع امنیتی عربستان اعلام کردند سازمان اطلاعات ترکیه نقش مهمی در بازداشت این مظنونان در عربستان داشته است. به گفته مسئولان ترکیه، متهمان سفرهای حج و عمره را در عربستان ترتیب داده و پولی را که از این راه به دست می‌آوردند برای رهبرانشان می‌فرستادند. به گفته منابع مذکور، اداره مبارزه با تروریسم در سازمان امنیت ترکیه افراد بازداشت شده را با هواپیمایی از عربستان به ترکیه منتقل کرده است.

آغاز جنگ تجاری میان کانادا و امریکای ترامپ

کانادا گفته در برابر افزایش «غیرمنصفانه» مالیات صادرات الوار به امریکا، این کشور ممکن است واردات زغال‌سنگ از امریکا را ممنوع کند. جاستین ترودو، نخست وزیر کانادا گفته دولتش در حال بررسی چند تصمیم برای مقابله با افزایش مالیات بر واردات الوار و چوب نرم از سوی امریکاست. دولت ترودو همچنین در حال بررسی وضع محدودیت‌های جدید علیه صنایع ایالت اورگان امریکاست. اورگان با افزایش ۲۴ درصدی مالیات بر محصولات چوب نرم از کانادا، از تصمیم دولت دونالد ترامپ برای بالا بردن تعرفه واردات چوب از کانادا بیشترین استقبال را کرده است.